

Programy zrealizowane w IV edycji

GDYNIA

Jedna z wybranych inicjatyw „Halo to my - niesłyszące mamy” została zgłoszona przez Gdyńskie Stowarzyszenie Osób Niesłyszących Ich Rodzin i Przyjaciół EFFETHA.

W swoim projekcie Stowarzyszenie zajęło się ważnym problemem komunikacji głuchoniemych mam ze swoimi dziećmi oraz mam słyszących z głuchoniemymi dziećmi. Poprawienie tej komunikacji było głównym celem cyklu zajęć z psychologiem. Każde spotkanie rozpoczynało się od wykładu, następnie był czas na dyskusję i wymianę doświadczeń. Uczestniczył w nich tłumacz języka migowego, który niwelował bariery komunikacyjne między grupami osób słyszących i głuchoniemych. Najważniejszym efektem programu jest zrozumienie przez osoby głuchonieme, że nie są pozostawione same sobie, jak również pobudzenie ich do aktywnej, postawy życiowej. W jednym projekcie udało się zintegrować osoby słyszące i niesłyszące, które na ogół żyją w różnych światach prawie bez związków ze sobą. Mamy słyszące i niesłyszące miały okazję przekonać się, że mają podobne problemy i wspólne zainteresowania. Ponadto w siedzibie Stowarzyszenia powstało miejsce sprzyjające dialogowi.

W projekcie wzięło udział **20 osób**, uczestniczyły one w **24 warsztatach**. Łącznie odbyło się **36 godzin warsztatów** z psychologiem i **48 godzin spotkań** grupy wsparcia.

Stowarzyszenie tak ocenia uczestnictwo w programie: *Udział w programie AXA „Wspieramy Mamy” był dla naszej organizacji pod wieloma względami nowym doświadczeniem. Współpraca z firmą AXA dała nam wiele cennego doświadczenia i zachęciła do rozwijania dalszych działań w tym kierunku. Bezpośrednie powiązanie warsztatów psychologicznych z zajęciami grup wsparcia jest nowością, którą będziemy kontynuować w przyszłości. Dzięki sukcesowi, jakim była współpraca z AXA zamierzamy prowadzić następne programy specjalistyczne, dotyczące wybranych grup osób głuchoniemych i osób z ich otoczenia. Nabraliśmy odwagi, by rozszerzyć naszą działalność na nowe obszary i szukać nowych partnerów do współpracy. Będziemy starali się nawiązywać współpracę z odpowiedzialnym społecznie biznesem i wierzymy, że nie jest to koniec naszej współpracy z AXA.*

WARSZAWA

Dwie z wybranych inicjatyw „Mamy w stronę równowagi” oraz „Skąd czerpać siły” zostały zgłoszone przez warszawskie stowarzyszenia - Stowarzyszenie Specjalistów Edukacji Psychospołecznej „Wiedza i Rozwój” oraz Stowarzyszenie Rodzin i Opiekunów Osób z zespołem Downa „Bardziej Kochani”.

Stowarzyszenie Specjalistów Edukacji Psychospołecznej "Wiedza i Rozwój" prowadziło warsztaty dla mam niepełnosprawnych dzieci z województwa warmińsko-mazurskiego w ramach projektu „Mamy w stronę równowagi”. Matki dzieci niepełnosprawnych mogły nauczyć się, jak radzić sobie z niepokojem o przyszłość dziecka. Na zajęciach, pracowały nad tym, aby urealnić obraz dziecka w swoich oczach oraz uczyły się, jak stawiać mu adekwatne wymagania. Dowiadywały się, skąd czerpać siły w trudnych sytuacjach oraz jak dbać i zaspokajać własne potrzeby.

Podjęto również ważny dla tej grupy temat relacji z otoczeniem. Uczestniczki projektu uczyły się, jak komunikować się z mężem, szkołą, tak aby współpraca dawała jak najlepsze możliwości rozwoju dziecka.

Na zakończenie odbyło się spotkanie z przedstawicielkami organizacji pozarządowych działających na rzecz matek i kobiet z terenu Warmii i Mazur w celu zaprezentowania dobrych praktyk wypracowanych podczas projektu. W programie uczestniczyło **18 mam** dzieci niepełnosprawnych oraz **27 osób** z ich bliskiego otoczenia. Stowarzyszenie przygotowało dla nich **12 spotkań**, łącznie zaproponowano im udział w **50 godzinach szkoleń**.

W sprawozdaniu końcowym koordynator podkreśla, efekty udziału Stowarzyszenia w programie AXA „Wspieramy Mamy”: *Otrzymaliśmy nową porcję wiedzy na temat problemów matek dzieci z niepełnosprawnością. Stanowi to dla nas solidne podłoże merytoryczne w pisaniu kolejnych projektów kompleksowych działań skierowanych do matek na terenie Olsztyna i kraju. W związku z tym, że był to pierwszy wygrany projekt w prestiżowym konkursie grantowym – otrzymaliśmy pozytywne wzmocnienie jako młoda, rozwijająca się organizacja pozarządowa. Realizacja projektu pozwoliła nam nabyć umiejętności związane z realizowaniem i rozliczaniem działań prowadzonych metodą projektową; dzięki temu organizacja profesjonalizuje się, wyodrębniają się nowe role/funkcje i powstają standardy działania (np. związane z przepływem dokumentów księgowych).*

Projekt „Skąd czerpać siły” Stowarzyszenia Rodzin i Opiekunów Osób z zespołem Downa „Bardziej Kochani” skierowany był do kobiet, które urodziły dziecko z zespołem Downa.

Warsztaty miały na celu pomoc mamom w zaakceptowaniu niepełnosprawności dziecka oraz w radzeniu sobie ze stresem i z obawami, jakie pojawiają się po jego narodzeniu. Najważniejszym zadaniem było zdobycie przez kobiety umiejętności odnalezienia energii i motywacji do normalnego życia. Panie podczas zajęć poznały sposoby radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych i nauczyły się, jak można zdobywać siły do pokonywania życiowych trudności.

Trwałym efektem projektu jest publikacja powstała na bazie warsztatów. Dzięki wskazówkom zawartym w materiale „Skąd czerpać siły”, z projektu pośrednio skorzystają matki dzieci z zespołem Downa z całej Polski. Do programu zaproszono **40 kobiet**, uczestniczyły one w **36 godzinach warsztatów**.

Wypowiedzi kobiet zawarte w publikacji „Skąd czerpać siły”:

Korzystam z możliwości uczestnictwa w warsztatach, by pomóc sobie w różnych trudnych sytuacjach życiowych i w relacjach z moim dzieckiem. Być może uda mi się znaleźć dystans do trudnych chwil, a także dowiem się, jak odnajdywać w sobie siły do życia.

Moim problemem jest brak umiejętności radzenia sobie z emocjami. Sytuacje trudne czy problemy z dzieckiem zawsze stają się najważniejsze i nic innego wtedy się nie liczy – tylko ja i moje cierpienie oraz obawy związane z tym problemem.

KRAKÓW

Jedna z wybranych inicjatyw „FAScynujące macierzyństwo” została zgłoszona przez krakowskie Stowarzyszenie Rodzin Adopcyjnych i Zastępczych "Pro Familia"

Stowarzyszenie przeprowadziło cykl warsztatów dla matek adopcyjnych i zastępczych. Warsztaty dotyczyły postępowania z dziećmi z Płodowym Zespołem Alkoholowym (FAS). Podczas spotkań kobiety doskonaliły umiejętności pracy z dzieckiem. Przeprowadzono trening osobowości dla mam, mający na celu umocnienie wśród nich wiary we własne siły i możliwości. Konsultacje prowadzone przez specjalistę z zakresu diagnozy i terapii neuropsychologicznej oraz przez psychologa i pedagoga dały możliwość kompleksowej diagnozy dzieci oraz ustalenia indywidualnych planów terapeutycznych. Najskuteczniejsze metody pracy z dzieckiem zostały umieszczone na stronie internetowej Stowarzyszenia. Trwałym efektem projektu jest integracja środowiska mam wychowujących dzieci z FAS – m.in. powstała grupa wsparcia, wymieniająca się doświadczeniami z innymi rodzicami, którzy adoptowali dzieci. Program pozwolił, prócz pracy z rodzicami, na wypracowanie skutecznych metod pracy z dziećmi z FAS, które są przekazywane innym rodzicom. Dzięki środkom zaoszczędzonym w projekcie udało się zakupić dla Stowarzyszenia stół rehabilitacyjny, niezbędny do diagnozy sensorycznej dzieci, m.in. z FAS.

Wydrukowano również broszurę informacyjną dotyczącą FAS, skierowaną do pedagogów, psychologów i nauczycieli.

Z projektu skorzystało **15 mam**, uczestniczyły one w **33 spotkaniach**.

Mama biorąca udział w projekcie wypowiadała się o nim w następujący sposób: *Cieszę się, że mogłam brać udział w projekcie i tak dużo dowiedzieć się o własnym dziecku. Mam konkretne wskazówki do pracy z nim i choć wiem, że przed nami długa droga, to mam świadomość, że nie jestem z tym problemem sama. Mam kontakt ze specjalistami, ale także z innymi matkami, które mnie rozumieją.*

Mama 17-letniego Tomka tak mówi o projekcie: *Trudno mi pogodzić się z faktem, że tak długo nie umiałam pomóc mojemu dziecku. Teraz niewiele można zrobić, bo mój syn jest prawie dorosły, ale zrozumiałam, co jest przyczyną problemów, na które natrafia w swoim życiu.*

WIELKOPOLSKA

Dwie z wybranych inicjatyw zostały zrealizowane w województwie wielkopolskim; „Bajkoterapia - my mamy - opowiadamy” zgłoszona przez Gnieźnieński Oddział Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa w Gnieźnie oraz „Naucz mnie Być Mamą - Wspieranie Macierzyństwa Matek Dzieci Niepełnosprawnych” zaproponowana przez Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych „Tacy Sami” w Jarocinie.

Gnieźnieński Oddział Stowarzyszenia Zastępczego Rodzicielstwa w Gnieźnie w projekcie „Bajkoterapia - my mamy - opowiadamy” zaproponował mamom wzięcie udziału w warsztatach pt.: „Wykorzystanie metod wspierających emocjonalny rozwój dziecka – bajkoterapia w pracy z dziećmi”. Zajęcia te pozwoliły kobietom poznać nowatorskie metody pracy i zabawy z dziećmi oraz nauczyły je, jak efektywnie spędzać wspólnie czas. Pomogły poznać nowe sposoby oddziaływań wychowawczych poprzez bajkę, metaforę i twórczą wizualizację. Dzięki warsztatom mamy dowiedziały się o metodach radzenia sobie z różnymi problemami i traumami dzieci.

Udział w warsztatach plastycznych pozwolił mamom opanować sztukę wykonywania zabawek, pacynek, kukiełek i innych pomocy służących wspólnej zabawie. Wyjazdy całych rodzin na przedstawienia teatralne, dały możliwość osobistego odczuwania siły „żywego” słowa i prawdziwej sztuki.

Bezpośrednimi odbiorcami programu były **22 mamy**, a dodatkowo korzystały z niego: dzieci, partnerzy, pozostali członkowie rodzin oraz przyjaciele, łącznie **170 osób**.

W inicjatywie wzięło udział **4 wolontariuszy**, którzy przepracowali **24 godziny** i pomagali w organizacji **12 warsztatów**.

Dla Stowarzyszenia realizacja projektu była ważnym wydarzeniem, jak mówi koordynatorka projektu: *Przede wszystkim staliśmy się wiarygodnym partnerem dla różnych lokalnych instytucji, organizacji i ludzi odpowiedzialnych za inicjatywy i działania na terenie powiatu gnieźnieńskiego. Wychodziliśmy z naszymi propozycjami do innych, ale także korzystaliśmy z ich ofert. Bardzo cenne jest dla nas nawiązanie tej współpracy i na pewno będziemy ją kontynuować. W ramach naszego stowarzyszenia, natomiast, zacieśniliśmy więzi między rodzinami, nauczyliśmy się współpracować, wywiązywać z podejmowanych zadań, a także mówić i słuchać innych.*

Stowarzyszenie Przyjaciół Zespołu Szkół Specjalnych "Tacy Sami" w Jarocinie rozpoczęło projekt „**Naucz mnie Być Mamą - Wspieranie Macierzyństwa Matek Dzieci Niepełnosprawnych**” od zorganizowania Dnia Bezpłatnych Porad dla rodziców dzieci niepełnosprawnych. W tym dniu można było skorzystać z konsultacji z dziedziny: logopedii i neurologopedii, korekcji wad postawy, zaburzeń zachowania i wczesnego wspomagania. Część rodzin uczestniczących w Dniu Bezpłatnych Porad została zaproszona do dalszego udziału w projekcie.

W trakcie programu dzieci miały zaplanowane zajęcia indywidualne z logopedą i rehabilitantem oraz zajęcia terapeutyczne, które odbywały się w grupach.

Rodziny dzieci mogły pójść na konsultację do psychologa i pedagoga. Szczególną opieką zostały otoczone mamy, uczestniczące w zajęciach edukacyjnych, podczas których zwracano uwagę na zagadnienia z zakresu wspierania rozwoju dziecka. Mamy były zachęcane do korzystania z wolnego czasu, w momencie gdy dzieci są pod dobrą opieką terapeuty. Niestety, propozycja ta nie zyskała aprobaty. Stowarzyszenie za duży sukces uważa fakt, iż dzieci, które rozpoczęły terapię będą ją kontynuować dzięki pracy terapeutów-wolontariuszy.

W kwietniu odbył się kolejny Dzień Bezpłatnych Porad. Zostały na nim wybrane następne rodziny, które będą mogły uczestniczyć w terapii. Stowarzyszenie uzyskało zapewnienie od Starostwa Powiatowego w Jarocinie, że od września grupa 10 dzieci zostanie objęta systemowymi zajęciami wczesnego wspomagania w ramach subwencji oświatowej.

Dzięki projektowi udało się pogłębić więzi matki z dzieckiem poprzez wspólny udział w zajęciach. Zaproponowane zajęcia były formą przygotowania dzieci do rozpoczęcia edukacji w placówkach oświatowych.

W programie wzięło udział **27 dzieci niepełnosprawnych** oraz ich mamy. Wspólnie uczestniczyli w **397 warsztatach i spotkaniach**. Łącznie odbyło się **260 godzin** zajęć. W inicjatywie uczestniczyło **14 wolontariuszy**, poświęcili oni **480 godzin** na rzecz projektu.

Koordinator w sprawozdaniu końcowym podkreślił, że projekt miał wpływ na zmianę wielu postaw: *Mamy z większą otwartością i odwagą mówią o swoich niepokojach związanych z rozwojem dziecka. W trakcie organizowanych Dni Bezpłatnych Porad okazało się, że lęki rodziców są często bagatelizowane przez otoczenie, lekarzy i specjalistów, a rodzice wstydzą się o tym mówić. Rozmowy z naszymi terapeutami uświadomiły rodzicom, że nawet najmniejszy kłopot zasługuje na uwagę i analizę.*

Koordinator projektu zwraca również uwagę: *W początkowych zajęciach uczestniczyły tylko mamy dzieci. Z czasem na zajęcia zaczęli przychodzić niektórzy ojcowie, dodatkowo rodzeństwo, a nawet dziadkowie dzieci! Rodzina, widząc pozytywne zmiany w dziecku, przekonywała się do sensu zajęć (...).*

WOJEWÓDZTWO WARMIŃSKO-MAZURSKIE

Dwie wybrane inicjatywy realizowane były w województwie warmińsko-mazurskim: „Mamy w stronę równowagi” zgłoszona przez Stowarzyszenie Specjalistów Edukacji Psychospołecznej "Wiedza i Rozwój" w Olsztynie oraz „Mamy Alternatywne to: mamy animatorki” zaproponowana przez Nieformalną Grupę Mam z Dywit.

Stowarzyszenie Specjalistów Edukacji Psychospołecznej "Wiedza i Rozwój" prowadziło warsztaty dla mam niepełnosprawnych dzieci z województwa warmińsko-mazurskiego w ramach projektu **„Mamy w stronę równowagi”**. Matki dzieci niepełnosprawnych mogły nauczyć się, jak radzić sobie z niepokojem o przyszłość dziecka. Na zajęciach, pracowały nad tym, aby urealnić obraz dziecka w swoich oczach oraz uczyły się, jak stawiać mu adekwatne wymagania. Dowiadywały się, skąd czerpać siły w trudnych sytuacjach oraz jak dbać i zaspokajać własne potrzeby.

Podjęto również ważny dla tej grupy temat relacji z otoczeniem. Uczestniczki projektu uczyły się, jak komunikować się z mężem, szkołą, tak aby współpraca dawała jak najlepsze możliwości rozwoju dziecka. Na zakończenie odbyło się spotkanie z przedstawicielkami organizacji pozarządowych działających na rzecz matek i kobiet z terenu Warmii i Mazur w celu zaprezentowania dobrych praktyk wypracowanych podczas projektu.

W programie uczestniczyło **18 mam** dzieci niepełnosprawnych oraz **27 osób** z ich bliskiego otoczenia. Stowarzyszenie przygotowało dla nich **12 spotkań**, łącznie zaproponowano im udział w **50 godzinach szkoleń**.

W sprawozdaniu końcowym koordinator podkreśla, efekty udziału Stowarzyszenia

w programie AXA „Wspieramy Mamy”: *Otrzymaliśmy nową porcję wiedzy na temat problemów matek dzieci z niepełnosprawnością. Stanowi to dla nas solidne podłoże merytoryczne w pisaniu kolejnych projektów kompleksowych działań skierowanych do matek na terenie Olsztyna i kraju. W związku z tym, że był to pierwszy wygrany projekt w prestiżowym konkursie grantowym – otrzymaliśmy pozytywne wzmocnienie jako młoda, rozwijająca się organizacja pozarządowa. Realizacja projektu pozwoliła nam nabyć umiejętności związane z realizowaniem i rozliczaniem działań prowadzonych metodą projektową; dzięki temu organizacja profesjonalizuje się, wyodrębniają się nowe role/funkcje i powstają standardy działania (np. związane z przepływem dokumentów księgowych).*

Projekt „**Mamy Alternatywne to: mamy animatorki**” realizowany przez **Nieformalną Grupę Mam** w Dywitach wzbudził wielkie zainteresowania wśród lokalnej społeczności. Zaowocowało to dużą liczbą nowych zgłoszeń do Nieformalnej Grupy Mam. Panie biorące udział w projekcie uczestniczyły w zajęciach z języka angielskiego. Dzięki projektowi powstała kawiarnia „Edu-Plotki Cafe”, gdzie panie mogły spotykać się ze specjalistami, np. dietetyczką, seksuologiem, masażystką, instruktorką tai-chi, artystką plastyką czy fotografem. Odbyły się również warsztaty „Pracowni Samorozwoju i Animacji”, gdzie kobiety uczyły się zarządzania czasem, planowania i określania celów, asertywności, autoprezentacji i technik relaksacyjnych. Uczestniczki spotkań rozwijały swoje talenty w technice malowania na jedwabiu, scrabookingu, decupageu, malowaniu ikon, filcowaniu i wykonywaniu biżuterii.

Sukcesem pań z Nieformalnej Grupy Mam jest zaproszenie do współtworzenia Strategii Rozwoju Gminnego Ośrodka Kultury w Dywitach. Dodatkowo Aneta Fabisiak-Hill kierowniczka Gminnego Ośrodka Kultury i Joanna Kitkowska koordynatorka projektu, zostały zaproszone przez Narodowe Centrum Kultury do prezentacji projektu na ogólnopolskiej konferencji Programu Dom Kultury +.

Łącznie dla **20 kobiet** przygotowano **68 spotkań**. Dodatkowo w projekt zaangażowanych było **80 osób**. W inicjatywie brało udział **3 wolontariuszy**.

Koordynatorka projektu zwraca uwagę, na: *Duże zainteresowanie projektem utwierdziło nas w przekonaniu, że takie działania są potrzebne. Zyskaliśmy też grono sympatyków, które docenia naszą aktywność, również wśród przedstawicieli samorządu. Uczestniczące mamy doceniły zajęcia z angielskiego. Próbowujemy nawiązać kontakty z rodzinami w innych krajach.*

ZIELONA GÓRA

Jedna z wybranych inicjatyw „Być Matką i Kobieta, czyli w poszukiwaniu kobiecej mocy” została zgłoszona przez zielonogórskie Stowarzyszenie Bibliotekarzy Polskich, Oddział w Zielonej Górze.

Stowarzyszenie zrealizowało cykl spotkań ze specjalistami, na których poruszano tematy dotyczące komunikacji interpersonalnej, praw i obowiązków każdej matki i narzędzi motywujących dzieci do aktywności. Na warsztatach kobiety uczyły się jak łączyć rolę matki i osoby pracującej.

W ramach projektu uruchomiony został Punkt Konsultacyjny, gdzie specjaliści z zakresu prawa pracy i wynagrodzeń, ubezpieczeń społecznych oraz pedagog–terapeuta zajmujący się procesem wychowania dzieci, udzielali bezpłatnych porad. Skorzystało z nich około **45 osób**. Podczas trwania spotkań dziećmi zajmował się animator, prowadzący gry i zabawy w specjalnie zaaranżowanej przestrzeni.

Uczestniczki warsztatów korzystały z Biblioteczki Aktywnej Mamy, która dzięki projektowi wzbogaciła się o 19 publikacji z zakresu literatury poradnikowej i popularno-naukowej. Dział Informacji Naukowej i Regionalnej udostępnił program LEX, gromadzący wszystkie polskie ustawy i inne akty prawne, dzięki czemu panie mogą śledzić zmiany w przepisach prawnych ułatwiające egzekwowanie należnych im świadczeń. Dzięki nawiązanym podczas trwania projektu kontaktom powstały trzy nieformalne grupy: Klub Mam u Józefa, Klub Kangura oraz Koło Fotograficzne. Jedna z uczestniczek otrzymała od osoby prowadzącej warsztaty propozycję pracy, pozostałe panie propozycję udziału w sesji fotograficznej.

W zorganizowanych przez Stowarzyszenie warsztatach wzięło udział **85 kobiet**, uczestniczyły one w **34 spotkaniach**. Odbiorcami projektu było również **65 dzieci i 10 ojców**.

Uczestniczki dzieliły się swoimi wrażeniami, jedna z nich tak, mówiła o zakończonym projekcie: *Wychowanie dzieci to dla mnie ogromne wyzwanie. Chcę, jak najlepiej podołać temu zadaniu dla ich dobra. Macierzyństwo przynosi wiele radości, ale wychowując człowieka nie sposób nie natrafić na trudności. Podczas spotkań w ramach programu „Wspieramy Mamy” dowiedziałyśmy się, jak pokonywać takie trudności. Poza tym odkrywamy, że inne mamy mają podobne problemy i troski.*

SZCZECIN

Jedna z wybranych inicjatyw została zgłoszona przez Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci ze Szczecina, tytuł projektu „Po stracie sobie poradzę”.

Działania Fundacji skierowane były do mam w żałobie, które straciły dziecko. Na spotkania, oprócz matek przychodzili również ojcowie oraz osierocone rodzeństwo. Trwałym efektem projektu jest przygotowana przez psychologa broszura „Po stracie sobie poradzę”, która wprowadza czytelnika w świat uczuć i przeżyć osoby osieroconej, pokazuje kolejne etapy żałoby oraz sposoby komunikowania w każdym z nich.

Fundacja zorganizowała również 10 prelekcji dla młodzieży w gimnazjach i liceach; poruszono na nich temat specyfiki pracy hospicjum dla dzieci i zrozumienia dla nieuleczalnej choroby w najbliższym otoczeniu. W sumie w spotkaniach wzięło udział **519 uczniów**. Dodatkowo zostało przeprowadzone jedno dwudniowe szkolenie dla **19 osób**, które chciały zostać wolontariuszami w hospicjum. W ramach projektu odbyły się dwa warsztaty dla wolontariuszy hospicyjnych pt.: „Obcowanie ze śmiercią jako nieodłączny element pracy wolontariuszy hospicyjnych”. W sumie z projektu skorzystało **9 mam** oraz ich rodziny a ze szkoleń i warsztatów **39 wolontariuszy**.

Koordinator projektu zauważył, że program przyniósł istotną zmianę postaw w otoczeniu: *Jesteśmy przekonani, że nasze działania pozwoliły na zmiany postaw wśród społeczności lokalnej. Częste podejmowanie tematyki straty i osierocenia w mediach, szczególnie w zachodniopomorskich radiach, które z wielkim zaangażowaniem włączyły się w promowanie naszych działań, sprawiło, że osoby niezwiązane bezpośrednio z projektem zgłaszały się do biura Fundacji po porady w tym zakresie. Tym ważniejszy okazał się przygotowany w ramach projektu poradnik-broszura „Po stracie sobie poradzę”. Zauważyliśmy również bardzo duże zainteresowanie tematyką wśród zachodniopomorskich szkół. Nauczyciele zwracali się do nas przede wszystkim z uwagi na fakt, iż sami nie czuli się na siłach, by w profesjonalny sposób podejmować tego typu rozmowy z uczniami.* Wypowiedzi mam uczestniczących w projekcie potwierdzają słuszność podjętej przez Fundację inicjatywy. *Grupa wsparcia – szczególnie w sytuacji organizowania równoległych zajęć dla moich dzieci, to naprawdę coś, w czym chcę i mogę brać udział. Nigdzie poza nią nie mogę wracać do przeszłości – nikt nie chce ze mną o tym rozmawiać, tylko tu mam taką możliwość.*

Jedna ze szkół przesłała pismo w którym: *(...) serdecznie dziękuję za przybliżenie naszym uczniom tematyki dotyczącej nieuleczalnie chorych dzieci. Spotkania realizujące projekt „Po stracie sobie poradzę” przyczyniły się do uwrażliwienia naszej młodzieży na nieszczęścia innych ludzi. Dziękujemy za rzetelne i profesjonalne podejście do tematu.*

WROCLAW

Dwie ze zgłoszonych inicjatyw „Mamy edukacyjny Program dla Samotnych Mam” oraz „Rola matki w integracji rodziny w okresie pobytu ojca w zakładzie karnym” zostały przedstawione przez wrocławskie organizacje - Stowarzyszenie Pomocy Samotnym Matkom i Dzieciom oraz Wrocławskie Towarzystwo Opieki nad Więźniami - Dolnośląski Ośrodek Mediacji.

Stowarzyszenie Pomocy Samotnym Matkom i Dzieciom realizując projekt „Mamy edukacyjny Program dla Samotnych Mam” zorganizowało warsztaty dla kobiet samotnie wychowujących dzieci. Program zakładał przeprowadzenie kursów komputerowych, bukiciarstwa i pamiątkarstwa oraz zajęć z podstaw przedsiębiorczości przygotowujących do prowadzenia firmy. Celem projektu było również uświadomienie kobietom, że istnieją elastyczne i bezpieczne formy zatrudnienia, z których mogą korzystać również w sytuacji, gdy samotnie wychowują dzieci.

Z projektu skorzystało blisko **80 kobiet**, a łączna liczba pośrednich odbiorców programu wyniosła blisko **700 osób**. Panie wzięły udział w **114 spotkaniach, warsztatach i szkoleniach**, a łączna liczba godzin kursów wyniosła **408**. Stowarzyszenie może poszczycić się udziałem **15 wolontariuszy**, którzy przepracowali **406 godzin**. Dzięki nieodpłatnej pracy prowadzących warsztaty, za zaoszczędzone środki udało się kupić sprzęt komputerowy, na którym panie mogą doskonalić zdobyte umiejętności. Z komputerów chętnie korzystają również dzieci - podpowiadają mamom, jak poruszać się w świecie internetu.

Wypowiedź jednej z uczestniczek: *Dziękuję za zorganizowanie kursu komputerowego. Jestem samotną matką wychowującą dwie córki i miałam problem ze znalezieniem zatrudnienia. Wierzę, że będę miała większe możliwości zdobycia pracy po ukończonym kursie.*

Wrocławskie Towarzystwo Opieki nad Więźniami - Dolnośląski Ośrodek Mediacji otrzymało dotację na przeprowadzenie projektu „**Rola matki w integracji rodziny w okresie pobytu ojca w zakładzie karnym**” skierowanego do kobiet, których partnerzy pozbawieni są wolności. Jedną z form pomocy dla kobiet było organizowanie spotkań z psychologiem. Uczestniczki mogły korzystać z porad prawnych oraz z pomocy mediatora w sytuacji konfliktowej. Ważnym założeniem prowadzonych działań było umożliwienie zachowania integralności rodziny. Zorganizowano siedem wizyt w zakładach karnych; podczas nich dzieci otrzymywały od ojców drobne upominki, co dawało im wiele radości, a przede wszystkim poczucie, że ojciec, którego nie ma na co dzień w domu, ciągle o nich myśli.

Program pozwolił również na przekazanie matkom pomocy rzeczowej, głównie w formie odzieży i wyprawek szkolnych. W zbiórkę rzeczy dla dzieci włączyli się również pracownicy firmy AXA, przekazując dary dla rodzin objętych projektem.

Doskonałym podsumowaniem inicjatywy było powstanie publikacji poświęconej sytuacji matek w obliczu pobytu partnera w zakładzie karnym.

Pomoc Towarzystwa była skierowana do **16 mam, 31 dzieci i 12 ojców**. Kobiety uczestniczyły w **30 spotkaniach**, które łącznie trwały **53 godziny**. Nieocenioną pomoc wnieśli wolontariusze, poświęcając na rzecz projektu **220 godzin**.

Pozytywną opinię o inicjatywnie Towarzystwa wyraził kurator zawodowy: *Z punktu widzenia kuratorów sądowych (zarówno pionu rodzinnego, jak i karnego) program „Rola matki w integracji społecznej w okresie pobytu ojca dzieci w zakładzie karnym” doskonale wpisuje się w lukę świadczeń pomocowych dla kobiet i dzieci z rodzin, w których ojcowie przebywają w zakładach karnych. Szczególnie w okresie jesienno-zimowym potrzebna jest pomoc w wyposażeniu ww. rodzin, między innymi w odzież zimową. Realizowany program jest również świadectwem możliwości współpracy różnego rodzaju instytucji w działaniu na rzecz integracji i resocjalizacji społeczeństwa.*

Ważnym uzupełnieniem jest wypowiedź ojca przebywającego w zakładzie karnym: *(...) jest mi głupio, bo wiem, że to ja powinienem zarobić na prezenty dla dzieci, a nie otrzymywać je od kogoś. Ale jestem zadowolony, że dzieciom się podobały, że mogły coś ode mnie dostać. Bardzo dziękuję za pomoc udzieloną mojej żonie i dzieciom, może w przyszłości będzie okazja, abym mógł się odwdzińczyć za to wszystko.*

SZYDŁOWIEC KOŁO RADOMIA

Jedna z wybranych inicjatyw „Mamo, nie musi być wciąż tak samo” została zgłoszona przez stowarzyszenie z Szydłowca - Towarzystwo Aktywnych Kulturalnie „Projektoriat”.

Dzięki projektowi szydłowieckie mamy wraz z dziećmi rozwijały zdolności manualne i uczyły się języka angielskiego. Dużym zainteresowaniem cieszyły się „spotkania – dowiadywania”, na których specjaliści omawiali tematy dotyczące: przebiegu ciąży, porodu czy pielęgnacji niemowlęcia. Mamy starszych dzieci mogły dowiedzieć się, jak radzić sobie z agresją dziecka, złością, jak poprawić komunikację. W projekt włączyła się młodzież z Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych w Szydłowcu, przeprowadzając dla mam pokaz pierwszej pomocy przedmedycznej.

Powstała strona internetowa www.mamawszydlowcu.pl, umożliwiająca młodym mamom spotkania w sieci. Obok grupy matek, kontaktujących się ze sobą na forum dyskusyjnym

w internecie, zawiązała się również nieformalna grupa mam, które chcą się spotykać, aby w rzeczywistości porozmawiać o swoich problemach.

Projekt zakończył się happeningiem „Eksperymentalny plac zabaw”, była to forma „przyjaznego protestu”. Uczestniczki, maszerując ulicami miasta, odczytały petycję do władz miasta, przedsiębiorców i restauratorów, w której wskazywały na codzienne bariery, jakie muszą pokonywać. Podczas happeningu, mieszkańcy Szydłowca mogli oglądać prace mam i dzieci powstałe podczas zajęć, a także zdjęcia autorstwa uczestniczek projektu. Przygotowano tradycyjny kącik zabaw, w którym przypominano zapomniane już gry, np. grę w klasy.

Program cieszył się dużym zainteresowaniem, wzięło w nim udział blisko **50 mam** oraz **40 dzieci**. Według szacunków organizatorów dowiedziało się o nim **około 5.000 osób**.

W sprawozdaniu końcowym organizatorzy projektu tak go oceniają: *Wierzymy, że udało się nam zwrócić uwagę władz i lokalnej społeczności w naszym mieście na istnienie dyskryminowanej dotąd grupy społecznej, czyli matek z małymi dziećmi. Pokazaliśmy, że młode mamy są pełnoprawnymi obywatelkami, którymi warto się zainteresować – umożliwić im spotkania, ułatwić funkcjonowanie w mieście (...).*

Jedna z uczestniczek tak ocenia swój udział w warsztatach: *Cieszę się, że mogłam wraz z dzieckiem wziąć udział w zajęciach w ramach projektu „Mamo! Nie musi być wciąż tak samo!”. Podobały nam się zajęcia plastyczne i warsztaty dla rodziców, które rzuciły nieco światła na trudną sztukę wychowania małego człowieka. Średniej córeczce przypadły do gustu zajęcia z języka angielskiego, ale największą przyjemność całej rodzinie sprawił niedzielny Eksperymentalny Plac Zabaw z wystawą zdjęć dzieci.*

* * *

* Skład niezależnej komisji IV edycji programu AXA „Wspieramy mamy”: prof. dr hab. Hanna Palska (Collegium Civitas), dr Małgorzata Sikorska (Instytut Socjologii, UW), Iwona Olkowicz (Akademia Rozwoju Filantropii), Magdalena Jankowska (redaktor prowadząca Newsweek Kobieta), Dorota Wellman (dziennikarka, prezenterka, producentka programów telewizyjnych i radiowych) oraz przedstawiciel AXA.

** Komisja wybrała 11 inicjatyw, które otrzymały wsparcie firmy AXA. 12 inicjatywa wybrana została przez pracowników firmy AXA poprzez głosowanie w intranecie.

W przypadku dodatkowych pytań, prosimy o kontakt:

Anna Smółka – Gnauck

Tel. +48 601 39 41 70

biuro.prasowe@axa-polska.pl